

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11CoPr/12/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7222204427
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Murínová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2026:7222204427.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Murínovej a sudkýň JUDr. Jarmily Čabaiovej a Mgr. Angeliky Sopoligovej v spore žalobcu: A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C., D. XXX/X, prechodne bytom v E., F. XX, zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. Rudolf Manik, PhD., MBA, MHA - ADVOKÁT s. r. o., so sídlom v Košiciach, Masarykova 2, IČO: 36 861 324, proti žalovanému: LABAŠ s.r.o., so sídlom v Košiciach, Textilná 1, IČO: 36 183 181, zastúpenému advokátskou kanceláriou AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o., so sídlom v Košiciach, Kmeťova 26, IČO: 47 237 406, o náhradu mzdy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Mestského súdu Košice zo dňa 4. augusta 2025 č. k. K2-11Cpr/4/2022-137

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok vo výroku II. a v rozsahu zrušenia vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Mestský súd Košice (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom zo dňa 4.8.2025 č. k. K2-11Cpr/4/2022-137 (ďalej len „rozsudok“) zamietol nárok žalobcu na náhradu mzdy (výrok I.) a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 1/3 (výrok II.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že rozhodnutie o okamžitom zrušení pracovného pomeru podľa § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce zo dňa 29.3.2017 je neplatné a pracovný pomer žalobcu u žalovaného naďalej trvá. Súčasne si uplatnil nárok na náhradu mzdy od ukončenia pracovnej neschopnosti až do umožnenia pokračovať vo vykonávaní práce podľa platnej pracovnej zmluvy a náhrady trov konania.

3. Okresný súd Košice II rozsudkom zo dňa 14.5.2018 č.k. K2-42Cpr/29/2017-179 (ďalej len „prvý rozsudok súdu prvej inštancie“) určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru zo strany žalovaného zo dňa 29.3.2017 dané žalobcovi podľa § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce je neplatné (výrok I.), vyslovil, že od žalovaného nemožno spravodlivo požadovať, aby zamestnanca naďalej zamestnával (výrok II.), nárok žalobcu na náhradu mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru vylúčil na samostatné konanie (výrok III.), o trovách konania si vymienil rozhodnúť v rozsudku, ktorým bude rozhodnuté o všetkých uplatnených nárokoch (výrok IV.) a žalovaného zaviazal zaplatiť na účet Okresného súdu Košice II súdny poplatok vo výške 199 € v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 28.2.2019, č.k. 1CoPr/12/2018-243 zrušil rozsudok vo výroku, že od žalovaného nemožno spravodlivo požadovať, aby zamestnanca naďalej zamestnával a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie. Prvý rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť vo výroku I., III., IV., V. dňa 11.7.2018.

4. Okresný súd Košice II rozsudkom zo dňa 1.7.2019 č.k. K2-42Cpr/29/2017-311 (ďalej len „druhý rozsudok súdu prvej inštancie“) určil, že pracovný pomer žalobcu u žalovaného končí dňom 4.4.2017, lebo nemožno od zamestnávateľa spravodlivo požadovať, aby zamestnanca naďalej zamestnával (výrok I.), zamietol návrh žalobcu na určenie, že jeho pracovný pomer u žalovaného trvá (výrok II.) a o

trovách konania si vymienil rozhodnúť v rozsudku, ktorým bude rozhodnuté o všetkých uplatnených nárokoch (výrok III.). Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 21.10.2021 č.k. 1CoPr/9/2019-461, proti ktorému podal žalovaný dovolanie. O dovolaní rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 6.12.2023, č.k. 7Cdo/146/2022-496, ktorým zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21.10.2021 č.k. 1CoPr/9/2019-461 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 18.12.2024 č.k. 11CoPr/5/2024-521 zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. tak, že určil, že od žalovaného nemožno spravodlivo požadovať, aby žalobcu naďalej zamestnával a pracovný pomer žalobcu u žalovaného založený na základe pracovnej zmluvy zo dňa 9.10.2015 skončil dňom 4.4.2017 (výrok I.), potvrdil rozsudok vo výroku II. (výrok II.) a odmietol odvolanie proti výroku III. rozsudku (výrok III.). Rozsudok Krajského súdu v Košiciach 11CoPr/5/2024-521 zo dňa 18.12.2024 nadobudol právoplatnosť dňa 28.2.2025. Predmetom konania tak ostal nárok na náhradu mzdy a náhradu trov konania.

5. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 149, § 150 ods. 1 a 2, § 151 ods. 1 a 2, § 152, § 319 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a § 1 ods. 1, § 79 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce (ďalej len „ZP“) a uviedol, že v posudzovanom prípade bolo právoplatne určené, že pracovný pomer žalobcu skončil už dňa 4.4.2017 a oznámenie žalobcu o trvaní na ďalšom zamestnávaní zo strany žalobcu bolo urobené až dňa 29.5.2017, teda v čase keď pracovný pomer už neexistoval a nemohlo tak založiť právnu fikciu jeho pokračovania ani nároku na náhradu mzdy ako satisfakciu za neprideľovanie práce podľa § 79 ods. 1 ZP. Navyše žalobca uviedol, že od 31.3.2017 do 18.12.2017 bol dočasne práceneschopný a za uvedenú dobu žalobcovi ani náhrada mzdy nepatrí, pretože jeho nároky sa mohli v tom čase uspokojovať prostredníctvom nemocenského poistenia. Vzhľadom na uvedené dospel súd k záveru, že podmienky na priznanie nároku na náhradu mzdy podľa § 79 ods. 1 ZP neboli splnené, a preto žalobu na náhradu mzdy zamietol. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a 2 CSP, teda podľa pomeru úspechu vo veci. Uviedol, že žalobca bol úspešný v časti určenia neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru a žalovaný úspešný v časti vzájomného návrhu určenia, že od žalovaného nemožno spravodlivo požadovať, aby žalobcu naďalej zamestnával a nároku na náhradu mzdy. Z uvedeného súd vyvodil záver, že žalobca bol úspešný vo výške 1/3 a žalovaný úspešný vo výške 2/3. Po zohľadnení pomeru úspechu strán konania priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 1/3 (2/3-1/3).

6. Rozsudok vo výroku o trovách konania (výrok II.) napadol včas podaným odvolaním žalobca, ktorý navrhol rozsudok v napadnutej časti zmeniť a nepriznať stranám sporu náhradu trov konania. Nesúhlasil s možnosťou matematicky deliť nároky strán sporu na zlomky, a to na tretiny. Základom sporu bolo neplatné skončenie pracovného pomeru, o ktorom súd právoplatne rozhodol tak, že nároku žalobcu vyhovel. Ostatné nároky, vrátane mzdových, sa odvíjali práve od tohto meritórneho nároku, t. j. či je alebo nie je skončenie pracovného pomeru žalobcu u žalovaného neplatné. Podľa žalobcu ani hodnotová výška nárokov strán sporu neodôvodňuje priznanie až 2/3 nároku na náhradu trov konania žalovanému proti žalobcovi, keď mzdový nárok žalobcu predstavoval len 166,08 € za pár dní pred neplatným skončením pracovného pomeru. Zároveň podotkol, že žalobca sa dal zastúpiť advokátom až pred posledným pojednávaním na prvoinštančnom súde po vrátení veci z Najvyššieho súdu SR a Krajského súdu v Košiciach (v marci 2025) a jeho trovy konania sú tak oproti žalovanému zanedbateľné. Okrem toho pre nepriznanie náhrady trov konania existujú podľa žalobcu aj dôvody hodné osobitného zreteľa, a to nepriaznivé osobné, zdravotné a majetkové pomery žalobcu, dlhodobá PN i liečenie v ústavnom zariadení kvôli psychiatrickým diagnózam vrátane autizmu. Nepriznanie náhrady trov konania (vedeného na základe žaloby podanej samotným žalobcom bez právneho zastúpenia ešte v máji 2017) stranám sporu, keď obe mali čiastočný úspech vo veci, podľa žalobcu ani neodporuje dobrým mravom. K odvolaniu žalobca pripojil lekárske správy za mesiace 03-10/2025, Dohodu o skončení pracovného pomeru so zamestnávateľom GymBeam s. r. o. zo dňa 22.5.2025, Tlačivo pre dokladovanie pomerov strany konania, ktorá navrhuje, aby jej bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov zo dňa 28.10.2025, Výzvu Všeobecnej zdravotnej poisťovne zo dňa 10.10.2025 na oznámenie platiteľa poistného, Rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Košice zo dňa 7.1.2025, č. XXX-XXXXXX-XXXX/XXXX o priznaní nároku na nemocenské z nemocenského poistenia.

7. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu citoval § 363 a § 386 písm. d) CSP a uviedol, že žalobca vo svojom odvolaní neuviedol žiadny zo zákonom ustanovených dôvodov odvolania podľa §

365 CSP a odvolanie neobsahuje ani konkrétne skutkové či právne tvrdenia, na základe ktorých by bolo možné subsumovať jeho námietky pod niektorý z odvolacích dôvodov. Nedostatok odvolacieho dôvodu predstavuje neodstrániteľnú vadu odvolania, v dôsledku čoho odvolací súd nemôže pokračovať v odvolacom konaní. S poukazom na § 365 ods. 3 CSP mal žalovaný za to, že žalobca v danom prípade už nemôže doplniť chýbajúce odvolacie dôvody, keďže tieto možno dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Bratislava zo dňa 7.11.2024, sp. zn. 4Cob/131/2022 ako aj rozhodnutie Krajského súdu Trenčín zo dňa 25.08.2022, sp. zn. 8Cob/41/2022, v ktorých súdy riešili otázku absencie odvolacích dôvodov, čo považovali za neodstrániteľnú vadu odvolania. V zmysle vyššie uvedeného bol žalovaný názoru, že žalobca podal neúplné odvolanie s absenciou odvolacích dôvodov v zmysle § 365 ods. 1 CSP, čo predstavuje neodstrániteľnú vadu odvolania. K dôvodom hodným osobitného zreteľa, za ktoré žalobca považuje nepriaznivé osobné, zdravotné a majetkové pomery, dlhodobú práceneschopnosť i liečenie v ústavnom zariadení, žalovaný uviedol, že tieto dôvody sú jasne neopodstatnené a účelovo naformulované a nie je možné ich preto považovať za dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by súd nemal priznať trovy konania žalovanému voči žalobcovi. Na podporu uvedeného poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Trnava zo dňa 31.8.2021, sp. zn. 26Co/87/2020. Navyše bol názoru, že žalobca mal dôvody hodné osobitného zreteľa pre aplikáciu § 257 CSP prezentovať už súdu prvej inštancie a nie až v odvolacom konaní, čo je vzhľadom na ustanovenie § 366 CSP neprípustné pre oneskorenosť. Citujúc § 366 CSP zastával názor, že žalobcove dôvody hodné osobitného zreteľa nie je možné subsumovať pod niektoré z prípustných novôt v odvolacom konaní. Teda nemožno súdu prvej inštancie vytknúť nesprávnosť rozhodnutia v časti priznaného nároku na náhradu trov konania, keď súd o skutočnostiach tvrdených žalobcom v odvolacom konaní nemal vedomosť. Žalobca mal súdu prvej inštancie prezentovať dôvody hodné osobitného zreteľa pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP, pričom žalovaný zdôraznil, že žalobca bol v konaní zastúpený advokátom. Taktiež poukázal na skutočnosť, že žalobca pre preukázanie skutočností v zmysle § 257 CSP predložil odvolaciemu súdu „Tlačivo pre dokladovanie pomerov strany konania, ktorá navrhuje, aby jej bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov“ v zmysle § 254 CSP zo dňa 28.10.2025, čo nepovažoval za relevantný dôkaz pre aplikáciu § 257 CSP, keďže v zmysle § 217 ods. 1 CSP „Pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania tým nie sú dotknuté.“ Žalovaný dal odvolaciemu súdu do pozornosti, že z tlačiva pre dokladovanie pomerov strany konania je zrejmé, že žalobca má príjem z nemocenského a do 31.5.2025 bol v pracovnom pomere u zamestnávateľa GymBeam s. r. o., kde mu bolo priznané aj odstupné vo výške jeho dvojmesačného zárobku. Z uvedených skutočností mal za zrejmé, že tu nie sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa/ nemajetnosť na strane žalobcu/ pre aplikáciu § 257 CSP. S poukazom na všetky uvedené skutočnosti žalovaný navrhol súdu, aby odvolanie žalobcu proti II. výroku napadnutého rozhodnutia odmietol v zmysle § 386 písm. d) CSP.

8. V odvolacej replike sa žalobca nestotožnil s názorom žalovaného o absencii náležitostí odvolania žalobcu a v tejto súvislosti ani s jeho návrhom na odmietnutie odvolania, pre ktoré nevidel žiaden dôvod. Mal za to, že nemusí paragrafovo uvádzať dôvod svojho odvolania, keď ten vyplýva ako pri iných obdobných podaniach priamo z textu odvolania žalobcu. Irelevantné je preto poukazovanie žalovaného na nemožnosť odvolacieho súdu pokračovať v konaní. Rozhodnutie prvoinštančného súdu o delení náhrady trov konania na tretiny je pre žalobcu prekvapivým a neopiera sa o výsledky obsahu celého pracovnoprávneho sporu. Nosný dôvod podania žaloby (od ktorého odvíjal svoj nárok žalobca), teda neplatnosť skončenia pracovného pomeru s ním zo strany žalovaného, bol právoplatne rozhodnutý v prospech žalobcu. Ostatné časti nároku, vrátane nároku na náhradu mzdy (166,08 €) sú v zjavnom hodnotovom nepomere k tomuto základnému nároku žalobcu, preto súd podľa názoru žalobcu nemal deliť úspechy strán sporu v konaní na tretiny. Okrem uvedeného takéto delenie úspechov nie je ani pre postavenie žalobcu ako spotrebiteľa a procesne slabšej osoby žiaden dôvod. Navyše od roku 2017 až do roku 2024 nebol žalobca na rozdiel od žalovaného zastúpený advokátom a žiadne náklady spojené s trovami konania mu tak objektívne ani nevznikli. Zdôraznil, že návrh petitu odvolacieho rozhodnutia požadovaného žalobcom, t.j. nepriznanie náhrady trov konania stranám sporu, zakladá najmä na osobných, zdravotných a majetkových pomeroch samotného žalobcu. Práve tu existuje výrazný nepomer medzi stranami sporu. Žalovaný je obchodnou spoločnosťou s tržbami 432.000.000 € za rok 2024 podľa verejne dostupných zdrojov (www.finstat.sk), pričom žalobca je autista dlhodobo liečený v ústavných zdravotníckych zariadeniach kvôli psychiatrickým diagnózam. Domnievame sa, že priznanie náhrady trov veľkopodnikateľovi proti autistickému pacientovi by bolo nespravodlivé a naopak nepriznanie náhrady trov konania stranám sporu (v ktorom boli obe čiastočne úspešné) nie je contra bonos mores. Práve žalobcom napadnuté rozhodnutie o priznaní náhrady trov konania

žalovanému v rozsahu 1/3 pokladal za výnimočné. Takéto delenie náhrady trov konania je aplikovateľné skôr pri štandardných sporoch o zaplatenie dlžných súm v obchodnoprávných konaniach a nie v pracovnoprávnom procese. Na záver vyjadrenia dodal, že o žiadne novoty v konaní na rozdiel od tvrdenia žalovaného sa nejedná, nakoľko vyššie uvedené skutočnosti vrátane osobných pomerov žalobcu boli prvoinštančnému súdu zrejmé zo súdneho spisu.

9. Ďalšie vyjadrenia ku dňu rozhodnutia odvolacieho súdu neboli podané.

10. Rozsudok vo výroku, ktorým súd zamietol nárok žalobcu na náhradu mzdy (výrok I.) nebol napadnutý odvolaním, nadobudol preto právoplatnosť v zmysle § 367 ods. 3 CSP a v tejto časti nebol v odvolacom konaní preskúmaný.

11. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas (§ 362 CSP) a oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 až § 358 CSP), bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 a contrario CSP, v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP a z hľadiska odvolaním uplatneného odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

12. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu namietal, že žalobca v odvolaní neuviedol žiaden zo zákonom ustanovených dôvodov odvolania podľa § 365 CSP, čo predstavuje jeho neodstrániteľnú vadu, a preto navrhol odvolanie žalobcu odmietnuť v zmysle § 386 písm. d) CSP.

13. S uvedeným výkladom § 365 CSP v spojitosti s § 386 písm. d) CSP sa odvolací súd nestotožňuje, nakoľko dôvodom na odmietnutie odvolania pretože nemá náležitosti podľa § 363 CSP (medzi inými odvolacie dôvody) by mohla byť skutočnosť, že odvolanie neobsahuje riadne vymedzený odvolací dôvod a tento nemožno z obsahu odvolania ani vyvodiť. Avšak z obsahu odvolania podaného v predmetnej veci jasne vyplýva, čo žalobca namieta, čoho sa domáha a z akých dôvodov. Preto neuvedenie odvolacieho dôvodu v predmetnom odvolaní výslovne v paragrafovom znení, prípadne odkazom na konkrétne ustanovenie odvolací súd nepovažuje za neodstrániteľnú vadu odvolania, pre ktorú by mal odvolanie odmietnuť.

14. Odvolací súd v zmysle § 124 ods. 1 CSP posúdil odvolanie žalobcu podľa obsahu a dospel k záveru, že žalobca uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t.j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

15. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd neaplikoval právnu normu vôbec alebo ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho interpretoval, prípadne ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval a z podradenia zisteného skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán.

16. Odvolací súd preskúmal rozsudok v napadnutom výroku o náhrade trov konania a dospel k záveru, že žalobcom uplatnený odvolací dôvod je v posudzovanom spore naplnený.

17. Žalobca svojimi odvolacími námietkami učinil predmetom odvolacieho prieskumu otázku správnosti rozhodnutia o náhrade trov konania v zmysle § 255 ods. 1 CSP a možnosti aplikácie zmierňujúceho sudcovského oprávnenia podľa § 257 CSP na rozhodnutie o trovách konania.

18. V danom prípade sa žalobca žalobou domáhal určenia, že rozhodnutie o okamžitom zrušení pracovného pomeru podľa § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce zo dňa 29.3.2017 je neplatné a pracovný pomer žalobcu u žalovaného naďalej trvá. Súčasne si uplatnil nárok na náhradu mzdy a náhradu trov konania. O žalobe rozhodol viacerými rozhodnutiami súd prvej inštancie v spojení s rozhodnutiami odvolacieho súdu tak, že určil okamžité skončenie pracovného pomeru zo strany žalovaného zo dňa 29.3.2017 dané žalobcovi podľa § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce za neplatné (I.), vyslovil, že od žalovaného nemožno spravodlivo požadovať, aby žalobcu naďalej zamestnával a pracovný pomer

žalobcu u žalovaného založený na základe pracovnej zmluvy zo dňa 9.10.2015 skončil dňom 4.4.2017 (II.), zamietol návrh žalobcu na určenie, že jeho pracovný pomer u žalovaného trvá (III.), zamietol nárok žalobcu na náhradu mzdy (IV.) a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 1/3 (V.).

19. Súd prvej inštancie rozhodol o nároku strán na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 CSP, teda vychádzajúc z výsledku konania, v ktorom každá zo strán dosiahla v konaní čiastočný úspech (žalobca vo výške 1/3 a žalovaný vo výške 2/3). Na základe toho priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi podľa pomeru jej úspechu vo veci, a to v rozsahu 1/3.

20. Žalobca nesúhlasil so spôsobom rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania, keď súd prvej inštancie delil nároky strán sporu na tretiny, nakoľko takéto rozhodnutie nevychádza z obsahu celého pracovnoprávneho sporu. Poukázal predovšetkým na to, že nosný dôvod podania žaloby (neplatnosť skončenia pracovného pomeru zo strany žalovaného) bol právoplatne rozhodnutý v prospech žalobcu, pričom ostatné časti nároku, ktoré súd zamietol (vrátane nároku na náhradu mzdy v uplatnenej výške 166,08 €), boli v zjavnom hodnotovom nepomere k tomuto základnému nároku žalobcu.

21. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

22. Zásada úspechu vo veci (zásada zodpovednosti za výsledok sporu) charakteristická pre sporové konania sa uplatní tak, že neúspešná strana sporu je povinná nahradiť v spore úspešnej strane trovy konania (trovy, ktoré sú preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené), ktoré jej vznikli v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Uvedená zásada sa premieta v ustanovení § 255 ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. „Úspech vo veci“ súd vždy skúma čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Zisťuje sa porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. Pri žalobách so zloženým petitom či eventúalnym petitom je žalobca plne úspešný, ak bolo vyhovené jeho primárnemu petitu alebo v prípade zamietnutia primárneho petitu, ak bolo vyhovené petitu sekundárnemu. Pri alternatívnom petite, keď voľba žiadaného plnenia je na strane žalovaného, ide o úspech žalobcu, ak je vyhovené jednej z uplatnených alternatív. V prípade alternatívy facultas je procesný úspech na strane žalobcu, pokiaľ bolo vyhovené aspoň jednému petitu. Žalovaný má plný úspech v spore, ak bola žaloba žalobcu v celom rozsahu zamietnutá.

23. Pomer úspechu (miera úspechu) je základným meradlom pre nárok na náhradu trov. Ak mala strana plný úspech v spore, prizná sa jej celá náhrada trov konania. Ak žiadna zo strán nemala v spore plný úspech, má každá z nich úspech čiastočný, t. j. každá zo strán sporu (žalobca aj žalovaný) je sčasti úspešná a sčasti neúspešná. Ak mala strana úspech v spore len čiastočný, potom sa náhrada trov pomerne rozdelí. Aby čiastočný úspech založil nárok na čiastočnú náhradu trov konania, musí to byť prevažujúci úspech, teda, aby po porovnaní procesnej úspešnosti oboch sporových strán zostala ešte suma opodstatňujúca záver o prevažujúcom úspechu jednej zo strán sporu. Ak sa v spore navzájom vyvážia úspech a neúspech, náhrada trov sa spravidla neprizná žiadnej zo strán sporu.

24. Po zistení skutkových okolností v danom prípade odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania dospel k správneému záveru, že žiadna zo strán nedosiahla v konaní plný úspech, a preto pri rozhodovaní o trovách konania správne aplikoval § 255 CSP. Súd však veľmi zjednodušene posúdil mieru úspechu strán sporu v jednotlivých uplatnených nárokoch a podľa toho vyrátal výšku trov konania, na ktorých náhradu vo vzťahu k žalovanému zaviazal žalobcu (1/3). Nezohľadnil pritom osobité okolnosti konkrétneho prípadu, povahu tohto (pracovnoprávneho) sporu ako ani hodnotu jednotlivých uplatnených nárokov. Taktiež neskúmal a nezhodnotil z hľadiska aplikácie § 257 CSP postoj strán sporu v konaní, majetkové pomery strán vrátane osobných pomerov žalobcu ako ani dopad rozhodnutia o prípadnom nepriznaní náhrady trov konania (úplne alebo čiastočne) na stranu sporu, ktorá by inak mala nárok na náhradu trov konania.

25. Odvolací súd podotýka, že sám žalobca v odvolaní navrhol aplikáciu § 257 CSP na rozhodnutie o trovách konania a podľa obsahu jeho odvolacej argumentácie za zreteľa hodné považuje svoje nepriaznivé osobné, zdravotné a majetkové pomery, dlhodobú práceneschopnosť i liečenie v ústavnom zariadení kvôli psychiatrickým diagnózam vrátane autizmu, čo zdokladoval viacerými listinnými dôkazmi.

26. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

27. Podľa platnej právnej úpravy súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu, resp. stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojim zavinením, na náhradu trov konania, ak má preukázané dôvody uvedené v § 257 CSP, podľa ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Ide o výnimku zo všeobecného procesného princípu zodpovednosti za výsledok sporového konania, príp. zodpovednosti za zavinenie. Aplikácia § 257 CSP prichádza do úvahy vo výnimočných prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady pre priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov konania stane sporu celkom (alebo sčasti) neprizná. Musí ísť o prípad hodný osobitného zreteľa, pričom výnimočnosť tohto prípadu môže spočívať v okolnostiach danej veci alebo (aj) v okolnostiach na strane účastníkov konania. K aplikácii § 257 CSP dochádza aj z aspektov sociálnych. Vždy je pritom potrebné zvažovať okolnosti konkrétneho prípadu tak na strane toho účastníka, v prospech ktorého má byť toto ustanovenie použité, ako aj na strane oprávneného účastníka. Ustanovenie § 257 CSP má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti zákona, teda inými slovami, na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie konania a jeho výsledok. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, vždy musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Významnými z hľadiska aplikácie § 257 CSP sú podiel oboch strán na vzniku a priebehu sporu, povaha a okolnosti sporu, postoj a správanie strán v priebehu konania, zložitost' doposiaľ neriešenej právnej problematiky, zložitost' prípadov výkladu medzinárodnej zmluvy, osobitné pomery strany sporu, či nízky príjem a podobne (pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo 5/2006).

28. V zmysle konštantnej judikatúry (napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo 17/2009, 5Cdo 67/2010, 3MCdo 46/2012) § 257 CSP nie je možné považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého súd je povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihladiť.

29. Splnenie podmienok pre aplikáciu § 257 CSP súd skúma ex offa, teda bez návrhu strany sporu, ako to bolo aj v doterajšej praxi, zvlášt' vzhľadom na situáciu, že od 1.7.2016 súd rozhoduje o nároku na náhradu trov konania ex offa. Z úradnej povinnosti preto musí skúmať aj prípadné (ne)splnenie podmienok v zmysle § 257 CSP. Uvedené je zároveň aj odpoveďou pre žalovaného, ktorý vo vyjadrení k odvolaniu namietal, že žalobca mal dôvody hodné osobitného zreteľa prezentovať už súdu prvej inštancie a nie až v odvolacom konaní, vzhľadom na čo ich posúdil ako neprípustnú novotu.

30. Na základe vyššie uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania rozhodol nepreskúmateľne (a teda nesprávne), nakoľko jednak dostatočne nezhodnotil a neodôvodnil všetky okolnosti, ktoré mohli mať vplyv na určenie miery úspechu strán sporu a zároveň opomenul náležite posúdiť a vyhodnotiť, či v prejednanom prípade existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by v zmysle § 257 CSP odôvodňovali nepriznať žalovanému (a žiadnej zo strán sporu) náhradu trov konania.

31. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o trovách konania zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP a v zrušenom rozsahu vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

32. Úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci bude vysporiadať sa s námietkami žalobcu a žalovaného uplatnenými v priebehu odvolacieho konania, ako aj posúdiť možnosť aplikácie ustanovenia § 257 CSP v korelácii s konkrétnymi skutkovými okolnosťami posudzovaného sporu. Za tým účelom súd preskúma aktuálne osobné, majetkové, zárobkové a sociálne pomery žalobcu, zistí majetkové pomery žalovaného a vezme do úvahy aj ostatné okolnosti konkrétneho prípadu, t.j. povahu sporu, postoj sporových strán v priebehu konania a prípadne ďalšie relevantné okolnosti. Následne opätovne rozhodne o trovách konania medzi stranami sporu a rozhodnutie o trovách konania odôvodní v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP a ustálenými zásadami súdnej praxe, obsahom ktorého budú jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky vo vzťahu k rozhodnutiu o trovách konania.

33. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne o všetkých trovách konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 396 ods. 3 CSP).

34. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).